

Grant Thornton

Finansijski izvještaji za 2016.
godinu i izvještaj nezavisnog
revizora

Javno preduzeće Međunarodni aerodrom
„Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo

MART 2017.

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora	1
Bilans uspjeha za period 01.01. - 31.12.2016. godine	6
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	7
Bilans Stanja na dan 31.12.2016. godine	8
Izveštaj o gotovinskim tokovima za period 01.01.2016. - 31.12.2016. godine	9
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2016. - 31.12.2016. godine	10
1. Osnovni podaci o društvu	10
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	11
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	12
4. Značajne računovodstvene procjene	18
5. Prihodi od prodaje robe	19
6. Prihodi od prodaje učinaka	19
7. Ostali poslovni prihodi	20
8. Materijalni troškovi	21
9. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	21
10. Troškovi proizvodnih usluga	21
11. Amortizacija	21
12. Nematerijalni troškovi	22
13. Finansijski prihodi	22
14. Porez na dobit neprekinutog poslovanja	22
15. Nematerijalna sredstva	23
16. Nekretnine, postrojenja i oprema	24
17. Dugoročni finansijski plasmani	24
18. Zalihe	25
19. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	25
20. Kratkoročna potraživanja	26
21. Kratkoročni finansijski plasmani	26
22. Potraživanja za PDV	27
23. Kapital	27
24. Dugoročna rezervisanja	27
25. Obaveze iz poslovanja	27
26. Pasivna vremenska razgraničenja	28
27. Vanbilansna evidencija	28
28. Transakcije sa povezanim pravnim licima	28
29. Upravljanje finansijskim rizicima	29
30. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	30

Izveštaj nezavisnog revizora

Osnivačima i Upravi Javnog preduzeća Međunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Javnog preduzeća Međunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu "Društvo") koji obuhvataju Bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine, Bilans uspjeha, Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti, Izveštaj o promjenama na kapitalu i Izveštaja o gotovinskim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i bilješke uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, kao i za takve interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed pronevjere ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih principa i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija podrazumijeva primjenu postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Izabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed pronevjere ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja, u cilju kreiranja adekvatnih revizijskih postupaka u datim okolnostima, ali ne za potrebe izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena izvršenih od strane Uprave, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbjede osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Izvještaj nezavisnog revizora (nastavak)

Osnivačima i Upravi Javnog preduzeća Međunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo (nastavak)

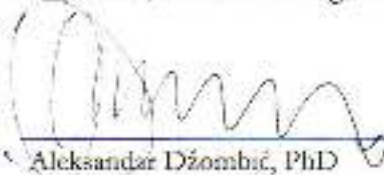
Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Društva za period koji se završava na dan 31. decembra 2015. godine su bili revidirani od strane drugog revizora u čijem je izvještaju izraženo pozitivno mišljenje.

Banja Luka, 03. mart 2017. godine

Aleksandar Džombić, PhD

Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Jadranka Kurbalija

Ovlašteni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01. - 31.12.2016. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2016. u KM	2015. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe	5	768.044	640.526
Prihodi od prodaje učinaka	6	37.987.472	36.382.915
Ostali poslovni prihodi	7	3.139.676	2.925.647
		<u>41.893.192</u>	<u>39.949.088</u>
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodate robe		393.415	339.748
Materijalni troškovi	8	2.651.269	2.719.368
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	9	19.545.641	18.242.880
Troškovi proizvodnih uskuga	10	885.885	874.250
Amortizacija	11	5.014.787	5.016.881
Troškovi rezervisanja		388.863	581.165
Nematerijalni troškovi	12	2.618.115	2.614.300
		<u>31.495.975</u>	<u>30.388.592</u>
Dobit od poslovnih aktivnosti		10.397.217	9.560.496
Finansijski prihodi	13	976.391	1.087.198
Finansijski rashodi		(3.703)	(123.173)
Ostali prihodi i dobiti		92.997	274.554
Ostali rashodi i gubici		(137.399)	(1.232.443)
Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza		11.254.253	9.399.896
Porez na dobit neprekinutog poslovanja	14	(1.209.961)	-
Neto dobit neprekinutog poslovanja		10.044.292	9.399.896

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

Bilansne pozicije	2016. u KM	2015. u KM
Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	687.379	704.519
Ostala sveobuhvatna dobit prije poreza	687.379	704.519
Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
Neto ostala sveobuhvatna dobit	687.379	704.519
Ukupno neto ostala sveobuhvatna dobit perioda	10.731.671	10.104.415

Bilans Stanja na dan 31.12.2016. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna sredstva	15	809.288	583.660
Nekretnina, postrojenja i oprema	16	118.488.649	111.889.866
Biološka sredstva		1.650	1.950
Dugoročni finansijski plasmani	17	37.160.770	21.551.213
Druga dugoročna potraživanja		12.017	16.023
Dugoročna razgraničenja		1.198	-
		156.473.552	134.042.712
Tekuća imovina			
Zalihe i stalna sredstva namijenjena prodaji	18	1.457.197	1.576.321
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	19	14.934.894	31.839.745
Kratkoročna potraživanja	20	2.683.034	2.128.772
Kratkoročni finansijski plasmani	21	11.741.976	5.871.317
Potraživanja za PDV	22	1.135.901	62.312
Aktivna vremenska razgraničenja		190.335	138.000
		32.143.337	41.616.467
POSLOVNA AKTIVA		188.616.889	175.659.179
Vanbilansna aktiva	27	5.653.261	4.083.370
UKUPNA AKTIVA		194.270.150	179.742.549
Kapital	23		
Osnovni kapital		44.140.000	44.140.000
Rezerve		18.405.726	18.405.726
Revalorizacione rezerve		41.737.410	42.424.789
Neraspoređena dobit		66.613.347	55.773.176
		170.896.483	160.743.691
Dugoročna rezervisanja	24	12.421.667	12.707.897
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze		50.000	158.500
Obaveze iz poslovanja	25	4.007.443	1.424.079
Obaveze iz specifičnih poslova		219.911	133.129
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih		1.470	1.706
Druge obaveze		11.759	2.522
Obaveze za PDV		5.579	3.481
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine		4.982	20.545
Obaveze za porez na dobit		414.093	-
		4.715.237	1.743.962
Pasivna vremenska razgraničenja	26	583.502	463.629
POSLOVNA PASIVA		188.616.889	175.659.179
Vanbilansna pasiva	27	5.653.261	4.083.370
UKUPNA PASIVA		194.270.150	179.742.549

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period 01.01.2016. -
31.12.2016. godine

	2016. u KM	2015. u KM
Gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Neto dobit (gubitak) za period	10.044.292	9.399.896
Usklađivanje za:		
Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	211.528	220.124
Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	4.803.259	4.796.757
Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	9.913	6.659
Ostala usklađivanja za negotovinske stavke i gotovinski tokovi koji se odnose na ulagačke i finansijske aktivnosti	(2.439.549)	1.210.539
Ukupno	2.585.151	6.234.079
Smanjenje (povećanje) zaliha	119.124	(76.281)
Smanjenja (povećanje) potraživanja od prodaje	(444.194)	1.198.618
Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	(1.184.016)	37.566
Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	(52.336)	18.373
Smanjenje (povećanje) obaveza prema dobavljačima	2.583.286	702.240
Smanjenje (povećanje) drugih obaveza	210.531	(31.384)
Smanjenje (povećanje) pasivnih vremenskih razgraničenja	119.873	(1.514.657)
Ukupno	1.352.268	334.465
Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti	13.981.711	15.968.440
GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
Priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	7.863.490	26.403.705
Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	7.863.490	26.403.705
Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	(38.727.177)	(27.469.648)
Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	(9.389.727)	(2.043.856)
Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	(29.337.450)	(25.425.790)
Neto odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	(30.863.687)	(1.065.943)
GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti		
Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	-	(5.000.000)
Neto odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti		(5.000.000)
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	13.981.711	15.968.440
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	(30.863.687)	(6.065.943)
NETO PRILIVI GOTOVINE		9.902.497
NETO ODLIVI GOTOVINE	(16.881.976)	
Gotovina na početku izvještajnog perioda	31.817.103	21.907.282
Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	1681	10539
Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	1914	3215
Gotovina na kraju izvještajnog perioda	14.934.894	31.817.103

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2016. -
31.12.2016. godine

	Dionički kapital	Revalorizac. rezerve	Ostale rezerve	Dobitak	Ukupno u KM
Stanje na dan 31.12.2014./					
01.01.2015. godine	44.140.000	43.129.308	18.405.726	50.718.761	166.393.795
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	(704.519)	-	704.519	-
Neto dobit/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	9.399.896	9.399.896
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti i pokriva gubitka	-	-	-	(5.050.000)	(5.050.000)
Stanje na dan 31.12.2015./					
01.01.2016. god.	44.140.000	42.424.789	18.405.726	55.773.176	160.743.691
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	(687.378)	-	687.378	-
Neto dobit/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	10.044.293	10.044.293
Emisija dioničkog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	-	-	-	108.500	108.500
Stanje na dan 31.12.2016. godine	44.140.000	41.737.411	18.405.726	66.513.347	170.896.484

1. Osnovni podaci o društvu

JP Medunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo („Društvo“), u potpunosti je u vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine. Društvo je registrovano 23. decembra 1997. godine kao društvo sa ograničenom odgovornošću u skladu sa rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj UI/I-3791/97. Nadalje, dana 12. jula 2004. godine Društvo je kod Kantonalnog suda u Sarajevu registrovalo kapital u visini od 44.140.000 KM.

Osnovne djelatnosti Društva su:

- usluge zračnog prometa uključujući usluge poletno-sketne staze, osvjetljenja piste, parkiranja, putničke usluge, usluge manipuliranja i generalne avijacije;
- najam prostora na aerodromu;
- usluge reklame i propagande;
- duty free trgovine;
- restorani.

Sjedište Društva je u Sarajevu, u ulici Kurta Schocka br. 36.

Identifikacioni broj: 4200068970001

PDV broj: 200068970001

Direktor Društva od 8. januara 2016. godine je gospodin Armin Kajmaković.

Organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju.

Prosječan broj zaposlenih u 2016. godini je 474 na bazi stanja krajem svakog mjeseca. (u 2015. godini 446).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Federaciji Bosne i Hercegovine. Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine, pravna lica u Federaciji Bosne i Hercegovine su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja primjenjuju se za periode koji počinju 1. januara 2009. godine ili kasnije. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja za 2016. godinu nisu prevedene niti objavljene sve važeće promjene u standardima i tumačenjima.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa usporedivim podacima za prethodnu godinu. Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Bosni i Hercegovini.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodi prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

a) Prihodi i rashodi

Prihod se priznaje po fer vrijednosti primljenih naknada ili potraživanja kada je vjerovatno da će se ekonomske koristi ostvariti i kada se iste mogu pouzdano izmjeriti i sučeljeti sa troškovima koji nastaju u vezi sa poslovnim promjenama. Naknadno odobravanje popusta kupcima se ne priznaje kao smanjenje prihoda, već kao rashod perioda.

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u obračunskim periodima u kojima su te usluge pružene uz uslov da je vjerovatan priliv ekonomskih koristi povezanih sa pružanjem te usluge.

Donacije se priznaju po sistematskoj osnovi kao prihod tokom perioda u kojima Društvo priznaje kao rashod povezane troškove koje treba pokriti iz te donacije. Donacije vezane za sredstva, uključujući nenovčane pomoći po fer vrijednosti, priznaju se u izvještaju o finansijskom položaju na kraju perioda.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Priznavanje rashoda pojavljuje se istodobno s priznavanjem obaveza ili smanjenjem sredstava. Rashodi se mogu priznati i u izravnom sučeljavanju s povezanim prihodima, a koji proističu iz istih transakcija i drugih događaja.

b) Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine koji je važio na dan poslovne promjene.

Monetarna imovina i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu historijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u neto rezultata perioda.

Zvanični kursevi za EUR primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2016.	31.12.2015.
EUR	1,95583	1,95583
USD	1,85545	1,79007

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

c) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku nabave umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procjenjenog vijeka upotrebe. Procjenjeni vijek upotrebe i metoda amortizacije se preispituju na kraju svakog izvještajnog perioda.

d) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijenu koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja vrijednosti nekretnina i opreme po trošku nabavke, Društvo vrši vrednovanje nekretnina i opreme nakon početnog priznavanja koristeći sljedeće metode:

- metodu revalorizacije za nekretnine
- metodu troška za opremu.

Revalorizacija se vrši u određenim vremenskim razmacima s ciljem da se knjigovodstvena vrijednost materijalno ne razlikuje od one vrijednosti koja bi bila utvrđena korištenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda.

Revalorizacioni višak proistekao iz revalorizacije nekretnine priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim za iznos revalorizacionog gubitka na istoj nekretnini priznatog unutar prihoda i rashoda u prethodnom periodu, u kojem slučaju se priznaje dobit u bilanu uspjeha, i izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u visini prethodno priznatog gubitka. Smanjenje knjigovodstvene vrijednosti proisteklo iz revalorizacije nekretnine priznaje se u visini prekoračenja iznosa pozitivnih revalorizacionih rezervi, ukoliko ga ima, a vezano za prethodne revalorizacije iste nekretnine.

Postrojenja i oprema se početno iskazuju po trošku nabave umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom linearne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu sljedećih stopa:

Naziv	stope %
Građevinski objekti	0,7 %
Vozila	12,50 - 18,00 %
Postrojenja i oprema	5,00-20,00 %
Uredska oprema	10,00 - 20,00 %

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

d) **Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)**

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja. Sredstvo se iskazuje iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Revalorizacione rezerve, uključene u kapital, a koje se odnose na procjenu vrijednosti nekretnina, mogu biti prenesene direktno na zadržanu dobit, kada se sredstva otpišu. Ovo može uključiti transfer čitavog viška kada se sredstva otpišu ili stave van upotrebe. Međutim, revalorizacione rezerve mogu biti prebačene i za sredstva u upotrebi. U tom slučaju, iznos prenesenih rezervi će biti razlika između amortizacije bazirane na vrijednosti prenesenih stalnih sredstava i amortizacije po trošku nabave. Transfer sa revalorizacione rezerve na zadržanu dobit se ne vrši preko bilansa uspjeha i izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

e) **Umanjenje vrijednosti imovine**

Na dan svakog izvještajnog perioda, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da li utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadiivi iznos sredstva da li se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procjeniti nadoknadiivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadiivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadiivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadiivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

f) **Zalihe**

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata faktornu cijenu robe i direktne troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane sa dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Neto prodajna vrijednost predstavlja očekivanu prodajnu cijenu umanjenu za sve očekivane troškove prodaje.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

g) Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti.

Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u bilans uspjeha.

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: „po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha“, „koja se drži do dospelja“, „raspoloživa za prodaju“ i „kredit i potraživanja“.

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze „iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha“ ili kao „ostale finansijske obaveze“.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračuna amortiziranog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontira buduća novčana plaćanja ili primitke kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Finansijski instrumenti koji su „u posjedu do dospelja“ i „kredit i potraživanja“ priznaju prihod na temelju efektivne kamatne stope.

Novac i novčani ekvivalenti

Pod novcem i novčanim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promjene vrijednosti.

Kredit i (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

g) Finansijaki instrumenti (nastavak)

Krediti (zajmovi) i potraživanja (nastavak)

Krediti (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za eventualna umanjena vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrijednosti finansijake imovine

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti finansijake imovine. Umanjenje finansijake imovine se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijakog sredstva, procijenjeni buduću novčani tokovi sredstava izmijenjeni.

Ispravka vrijednosti potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijeca za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računima ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Ostale finansijake obaveze

Ostale finansijake obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, ostale finansijake obaveze se vrednuju po amortiziranom trošku korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

g) Oporezivanje

Tekući porez

Poreski rashod se temelji na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha, jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijakim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezive dobiti. Odgođene poreske obaveze se općenito priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

h) Oporezivanje (nastavak)

odgođena poreska imovina priznaje u onoj mjesi u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odgođeni porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odgođeni porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

i) Naknade zaposlenim

U ime svojih zaposlenika, Društvo plaća poreza na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnom nivou.

Društvo isplaćuje svojim zaposlenima beneficije za dugotrajni rad (jubilarne nagrade) u skladu sa lokalnim zakonima. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini od pola do dvije i pol prosječne neto plate isplaćene u Društvu u proteklom mjesecu za ostavreni staž od 5 do 35 godina.

U skladu sa lokalnim zakonom i Općim kolektivnim ugovorom, Društvo isplaćuje otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od četiri prosječne plate u Društvu. Troškovi ove vrste primanja zaposlenih utvrđuju se metodom projektovane kreditne jedinice, pri čemu se aktuarske procjene obavljaju na svaki datum izvještavanja.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

(a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

(b) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procjenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena Uprave je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati.

(c) Umanjenje vrijednosti zaliha

Na kraju svake godine Društvo preispituje obrt zaliha, i za zalihe bez promjena (ulaza i izlaza) u posljednjih 12 mjeseci, i za zalihe sa sporim koeficijentima obrta i formira umanjenje vrijednosti koristeći se fiksnim stopama umanjenja vrijednosti.

(d) Rezervisanja za sudske sporove

Iznos priznat kao rezervisanje za sudske sporove jeste najbolja procjena iznosa kojim se mogu pokriti sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, kada je vjerovatnoća da će se zatražiti izmirenje obaveze veća prije nego da neće.

5. Prihodi od prodaje robe

Prihod od prodaje robe na stranom tržištu u 2016. godini u iznosu od 766.044 KM (u 2015. godini u iznosu od 640.526 KM) u potpunosti se odnosi na prodaju robe u bescarinskoj prodavnici.

6. Prihodi od prodaje učinaka

Prihodi od prodaje učinaka	2016. u KM	2015. u KM
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	6.253.589	6.242.363
Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu	31.733.883	30.140.552
Ukupno prihodi od prodaje učinaka:	37.987.472	36.382.915

Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	2016. u KM	2015. u KM
Prihodi od prodatih proizvoda – ugostiteljstvo	1.392.723	1.281.781
Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu- avio saobraćaj	163.305	412.586
Prihodi od prodaje usluga- cargo handling	611.910	636.392
Prihod od prodaje skladišnih usluga	464.691	559.704
Prihodi od prodaje - val. Pošiljka	675.631	716.038
Prihodi od prodaje- špedicija	340.790	369.716
Prihod od prodaje usluga kamionska dostava cargo	-	80
Prihod od prodaje usluga avio vozarina	39.676	45.016
Prihodi za trošeni materijal za CARGO	5.364	3.984
Prihodi od prod. usluga nepos. povez. sa izvozom Heinemann provizija	2.079.667	1.803.755
Prihod od prodaje ostalih usluga na domaćem tržištu	479.832	413.311
Ukupno prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu:	6.253.589	6.242.363

6. Prihodi od prodaje učinaka (nastavak)

Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu	2016. u KM	2015. u KM
Prihodi od prodaje catering obroka	42.376	49.658
Prihodi od prodaje catering obroka – handling	21.617	16.704
Prihodi od prodatih usluga na stranom tržištu - putnički servis	11.758.278	11.327.247
Prihodi od prodatih usluga na stranom tržištu - putnički servis EUFOR	11.327	13.105
Prihod od prodatih usluga na stranom tržištu – landing	6.109.690	5.564.386
Prihodi od prodatih usluga na stranom tržištu – handling	7.244.980	7.288.461
Prihodi od prodatih usluga na stranom tržištu - handling EUFOR	193.890	205.615
Prihodi od prodatih usluga na stranom tržištu – lighting	1.204.278	1.164.642
Prihodi od prodatih usluga na stranom tržištu - lighting EUFOR	9.359	5.635
Prihodi od prodatih usluga na stranom tržištu - parking aviona	176.125	172.851
Prihodi od prodatih usluga na stranom tržištu - parking aviona eufor	12.633	3.209
Prihodi od prodatih usluga na stranom tržištu – odleđivanje	652.728	924.106
Prihodi od prodatih usluga na stranom tržištu - odleđivanje EUFOR	14.427	6.770
Prihodi od prodatih usluga na stranom tržištu - posebni zahtjevi	505.540	474.811
Prihodi od prodatih usluga na stranom tržištu - posebni zahtjevi EUFOR	2.911	25.038
Vrijednost prodatih usluga na stranom tržištu - low cost	3.471.574	2.543.149
Vrijednost prodatih usluga na stranom tržištu - low cost, posebni zahtjevi	39.443	17.744
Vrijednost prodatih usluga na stranom tržištu - world tracer	1.721	1.594
Vrijednost ostalih prodatih usluga na stranom tržištu	74.103	35.996
Prihodi od prodaje usluga na stranom tržištu- cargo handling	171.963	195.897
Prihod od prodaje usluga na stranom tržištu skladišnih usluga	11.328	96.103
Prihodi od prodaje usluga – špedicija	460	908
Prihodi od prodaje usluga kamionska dostava cargo	3.133	6.826
Ukupno prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu:	31.733.883	30.140.552

7. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2016. u KM	2015. u KM
Prihodi od zakupa na domaćem tržištu	2.063.134	1.895.771
Prihodi od zakupa od ino partnera	607.470	555.081
Prihodi od donacija	462.365	467.045
Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama	6.706	7.770
Ukupno ostali poslovni prihodi:	3.139.676	2.925.647

8. Materijalni troškovi

Materijalni troškovi	2016. u KM	2015. u KM
Utrošeni materijal u ugostiteljstvu	422.358	390.204
Utrošeni materijal za odleđivanje piste	344.552	520.610
Utrošeni materijal za održavanje stalnih sredstava	152.702	66.885
Troškovi sirovina i materijala	478.215	407.775
Utrošeni ostali materijal	173.403	163.211
Utrošena energija i gorivo	778.977	904.177
Utrošeni rezervni dijelovi	242.541	199.545
Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	58.522	66.961
Ukupno materijalni troškovi:	2.651.269	2.719.368

9. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2016. u KM	2015. u KM
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih	16.680.914	15.222.226
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	2.715.197	2.839.093
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	149.530	181.561
Ukupno troškovi plaća i ostalih ličnih primanja:	19.545.641	18.242.880

U 2016. godini obračunate su i isplaćene plaće za period januar – decembar 2016. godine.

Prosječan broj zaposlenih na bazi stanja krajem svakog mjeseca iznosio je 472.

10. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2016. u KM	2015. u KM
Troškovi transportnih usluga	1.613	1.584
Troškovi usluga održavanja	798.874	763.164
Troškovi sajмова		2.798
Troškovi reklame i sponzorstva	72.906	96.206
Troškovi ostalih usluga	12.483	10.498
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	885.885	874.250

11. Amortizacija

Amortizacija	2016. u KM	2015. u KM
Amortizacija stalnih sredstava	4.323.647	4.307.732
Amortizacija-privremeno porezno nepriznat rashod	691.140	709.149
Ukupno amortizacija:	5.014.787	5.016.881

Amortizacija na nabavnu vrijednost stalnih sredstava iznosi 4.323.647 KM (u 2015. godini 4.307.732 KM), a amortizacija na uvećani dio vrijednosti stalnih sredstava koji je uvećan revalorizacijom iznosi 691.140 KM (u 2015. godini 709.149 KM) i koji nije porezno priznat rashod.

12. Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi	2016. u KM	2015. u KM
Troškovi neproizvodnih usluga	213.067	281.036
Troškovi reprezentacije	26.659	35.363
Troškovi premije osiguranja	166.789	183.011
Troškovi platnog prometa	100.400	82.165
Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	364.895	347.184
Troškovi poreza	372.690	392.805
Troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza	24.356	43.601
Ostali nematerijalni troškovi	1.349.259	1.249.135
Ukupno nematerijalni troškovi:	2.618.115	2.614.300

13. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi	2016. u KM	2015. u KM
Kamate na depozite	857.656	820.231
Kamate po viđenju	23.149	161.889
Prihodi od kamata po obveznicama	93.905	93.758
Prihodi od zateznih kamata	-	781
Prihodi od kursnih razlika po tekućim potraživanjima i obavezama	576	8.782
Prihodi od kursnih razlika po uplatama	1.105	1.757
Ukupno finansijski prihodi:	976.391	1.087.198

14. Porez na dobit neprekinutog poslovanja

Tekući porez na dobit	2016. u KM	2015. u KM
Dobit tekućeg perioda	11.254.253	9.399.898
Korekcija za poreske svrhe	845.360	-
Poreska osnovica	12.099.613	9.399.898
Ukupno tekući porez na dobit:	1.209.961	-

Prema Zakonu o porezu na dobit u 2015. godini, Društvo je imalo pravo na poresko oslobađanje od 100 %, s obzirom da je izvoz Društva bio veći od 30 % od ukupne prodaje. Međutim, stupanjem na snagu novog Zakona o porezu na dobit koji se primjenjuje na poslovnu 2016. godinu, Društvo je u obavezi plaćanja poreza na dobit.

15. Nematerijalna sredstva

u KM	Softver	Koncesije patenti licence	Investicije u toku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje na 31.12.2015. godine	368.114	893.451	109.998	1.371.562
Povećanje	-	-	443.261	986.520
Prenos sa/na	225.141	298.118	(563.259)	-
Otpis/Smanjenje	-	(133.438)	-	(133.438)
Stanje na 31.12.2016. godine	623.255	1.058.129	-	1.681.384
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI				
Stanje na 31.12.2015. godine	264.108	523.794	-	787.902
Amortizacija	35.012	182.641	-	217.652
Smanjenje	-	(133.439)	-	(133.439)
Stanje na 31.12.2016. godine	299.120	572.996	-	872.116
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
Sadašnja vrijednost 31.12.2015.	104.005	369.656	-	473.662
Sadašnja vrijednost 31.12.2016.	324.135	485.133	-	809.268

Povećanje nematerijalne imovine odnosi se na nabavke softvera u iznosu od 255.141 KM i nabavke licence u iznosu od 298.118 KM.

Smanjenje nematerijalne imovine u iznosu 133.439 su otpisane licence i softvrti.

16. Nekretnine, postrojenja i oprema

u KM	Zemljište	Građevine	Postrojenja i oprema	Avansi / NPO u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na 31.12.2015. godine	57.547.364	82.530.963	47.551.672	2.390.725	190.020.724
Povećanje	-	-	-	11.411.520	11.411.520
Prenos sa/na	110.171	848.014	5.618.744	(6.582.126)	(5.197)
Otpis/Smanjenje	-	(1.454)	(586.591)	-	(588.045)
Stanje 31.12.2016. godine	57.657.535	83.377.523	52.583.825	7.220.119	200.839.002
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na 31.12.2015. godine	-	35.812.064	40.813.346	1.505.447	78.130.857
Amortizacija	-	2.572.022	2.225.112	-	4.797.134
Otpis/Smanjenje	-	(584)	(577.054)	-	(577.638)
Stanje 31.12.2016. godine	-	38.383.502	42.461.404	1.505.447	82.350.353
SADAŠNJA VRIJEDNOST					
Sadašnja vrijednost 31.12.2015.	57.547.364	46.718.899	6.738.326	885.277	111.889.866
Sadašnja vrijednost 31.12.2016.	57.657.535	44.994.021	10.122.421	5.714.672	118.488.649

Povećanje imovine preneseno sa investicija u toku odnosi se na ulaganje u zemljište u iznosu od 110.171 KM, građevinske objekte u iznosu od 848.014 KM, računarsku i prateću opremu u iznosu od 1.274.773 KM, specijalnu opremu za održavanje piste i aviona u iznosu od 734.716 KM, opremu za prijem, pregled i otpremu putnika i prtljaga u iznosu od 1.304.485 KM i vatrogasna vozila u iznosu od 664.795 KM.

Najznačajniji iznos u NPO u pripremi odnosi se na odleđivač 2.590.944 KM, terminal B 1.505.447 KM, zemljište 785.200 KM, traktore 642.780 KM i drugo.

Smanjenje materijalne imovine najvećim dijelom je otpisana računarska i prateća oprema.

Imovina Društva ne nalazi se pod hipotekom.

17. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Finansijska sredstva koja se drže do roka dospelja	-	1.992.913
Ostali dugoročni finansijski plasmani	37.160.770	19.558.300
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	37.160.770	21.551.213

17. Dugoročni finansijski plasmani (nastavak)

Finansijska sredstva koja se drže do roka dospjeća na dan 31.12.2015. godine u iznosu od 1.992.913 KM se odnose na obveznice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, sa krajnjim dospjećem 24. decembra 2016. godine i sa kamatom od 4,8 %. Dana 26. decembra 2016. godine vraćena su sredstva na ime kupovine obveznica.

Ostali dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 37.160.770 KM (na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od 19.558.300 KM) odnose se na depozite na posebnom računu kod banaka.

Odlukom Uprave Društva novčana sredstva koja nisu neophodna u poslovanju deponovana su kod komercijalnih banaka u zemlji.

Starije finansijske imovine u iznosu od 37.160.770 KM odnosi se na šest ugovorenih oročenja sa pet banaka, na rok od 24 do 36 mjeseci i kamatnom stopom u rasponu od 1,52% do 3,60% na godišnjem nivou.

18. Zalihe

Zalihe	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Sirovine i material	812.742	917.006
Rezervni dijelovi	1.101.848	1.042.979
Autogume i ambalaža	4.910	6.267
Alat i sitan inventar	15.470	9.669
I.V. sirovina, materijala, dijelova i inventara	(520.356)	(449.107)
Roba u prodaji na veliko	-	4.462
Roba u maloprodajnim objektima	70.593	78.604
Ukalkulisana razlika u cijeni	(32.193)	(33.561)
Dati avansi	4.183	-
Ukupno zalihe:	1.467.197	1.576.321

19. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Žiro račun	1.269.545	746.653
Devizni račun	13.852.500	21.281.838
Glavna blagajna	12.850	9.462
Gotovinski ekvivalenti	-	22.642
Oročena novčana sredstva	-	9.779.150
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	14.934.894	31.839.745

20. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Kupci u zemlji	6.980.951	6.891.797
Kupci u inozemstvu	2.531.606	2.114.337
I.V. potraživanja od kupaca	(6.989.354)	(6.927.125)
Druga kratkoročna potraživanja	160.287	52.107
I.V. drugih kratkoročnih potraživanja	(456)	(2.344)
Ukupno kratkoročna potraživanja:	2.683.034	2.128.772

Pregled potraživanja prema roku dospelosti dat je u tabeli:

Potraživanja od prodaje	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Kupci u zemlji:		
Do 30 dana	258.861	197.413
Do 90 dana	73.669	70.473
Preko 90 dana	10.259	27.784
Ukupno:	342.789	295.670
Sumnjiva i sporna potraživanja	6.638.182	6.596.127
Ukupno kupci u zemlji	6.980.951	6.891.797
Kupci u inozemstvu:		
Do 30 dana	1.885.561	1.426.161
Do 90 dana	256.731	276.336
Preko 90 dana	38.122	80.842
Ukupno:	2.180.414	1.783.339
Sumnjiva i sporna potraživanja	351.191	330.998
Ukupno kupci u inozemstvu	2.531.605	2.114.337
Ispravka vrijednosti potraživanja	(6.989.354)	(6.927.125)
Ukupno potraživanja od prodaje:	2.523.203	2.079.009

Najznačajnija potraživanja na 31. decembar 2016. godine odnose se na sljedeće kupce:

Kupci	31.12.2016. u KM
Turkish Airlines	361.123
Croatia Airlines	278.815
Austria Airlines	227.486
Eurowings	145.682
Air Serbia	150.373
Spectator d.o.o. Sarajevo	8.137
RHEA Expres d.o.o. Sarajevo	8.821
Rail Logistics BH	13.816
JP BH Pošta Sarajevo	9.269
JP Međunarodni aerodrom Tuzla	17.362

21. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 11.741.976 KM (na dan 31.12.2015. godine u iznosu od 5.871.317 KM) u potpunosti se odnose na kratkoročno oročene depozite. Razlika u odnosu na prethodnu godinu je rezultat prenosa oročenih depozita koji dospijevaju tokom 2017. godine i razročena depozita tokom 2016. godine.

22. Potraživanja za PDV

Potraživanja za PDV	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Ulazni porez za koji nije stečeno pravo odbitka	11.892	12.202
Potraživanja za razliku izlaznog poreza i obaveza za pdv	1.124.009	50.110
Ukupno potraživanja za PDV:	1.135.901	62.312

23. Kapital

Kapital	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Državni kapital	44.140.000	44.140.000
Rezerve	18.405.726	18.405.726
Revalorizacione rezerve	41.737.410	42.424.789
Nerapoređena dobit	66.613.347	55.773.176
Ukupno kapital:	170.896.483	160.743.691

Osnovni kapital Društva predstavlja državni kapital osnivača Federacije BiH što je i usaglašeno Rješenjem iz sudskog registra.

24. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Dugoročno odloženi prihod po osnovu donacija	9.158.882	9.550.585
Ostali unaprijed naplaćeni i odloženi prihodi	88.328	158.990
Ostala dugoročna rezervisanja	1.198	-
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	3.173.259	2.998.322
Ukupno dugoročna rezervisanja:	12.421.667	12.707.897

Dugoročno odloženi prihodi od donacija odnose se na vrijednosti doniranih stalnih sredstava koja se po obračunu amortizacije knjiže u korist konta prihoda od donacije stalnih sredstava. Vrijednost dugoročne obaveze prema zaposlenima po osnovu otpremnina za penzije i jubilarne naknade utvrđene su u skladu sa MRS 19 prema procjeni ovlaštenog aktuarsa na 31.12.2016. godine.

25. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Primljeni avansi	351	-
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	1.386.487	967.198
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	2.640.605	456.608
Ostale obaveze iz poslovanja	-	273
Ukupno obaveze iz poslovanja:	4.007.443	1.424.079

26. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Unaprijed obračunati rashodi perioda	138.519	-
Obračunati prihodi budućeg perioda	317.110	328.099
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	127.873	135.530
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja:	583.502	463.629

27. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Tuđa roba na skladištu	341.025	452.816
Tuđa roba u bescarinskoj prodavnici	1.998.231	2.048.724
Ukalkulisana razlika u cijeni za tuđu robu na skladištu	(516.349)	(586.819)
Ukalkulisana razlika u cijeni za tuđu robu u bescarinskoj prodavnici	(695.370)	(724.657)
Primljene mjenice	1.210.000	1.200.000
Kamata od obveznica	-	105.788
Primljene bankarske garancije	2.914.783	1.186.578
Master plan	355.221	355.220
Stanovi	81.770	61.770
Ispravka vrijednosti stanova	(16.050)	(16.050)
Ukupno vanbilansna evidencija:	5.653.261	4.083.370

28. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Bilans stanja	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Učešće u kapitalu drugih pravnih lica		
CU Inn d.o.o. Sarajevo	214.563	214.563
<i>Ispravka vrijednosti</i>	(214.563)	(214.563)
Ukupno:	-	-

Na osnovu procjene indikatora umanjenja vrijednosti i nadoknadive vrijednosti ulaganja u pridruženo društvo CU Inn d.o.o. Sarajevo, izvršene od strane eksternih nezavisnih procjenitelja u februaru 2016. godine, Uprava je donijela odluku o priznavanju umanjenja vrijednosti do 100%-tnog iznosa ulaganja.

29. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Uprava Društva pruža podršku u poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizicima koji se odnosi na poslovanje Društva putem internih izvještaja o rizicima, koji uključuju analizu izloženosti po stepenu i magnitudi rizika.

Rizici uključuju tržišni rizik (valutni rizik i kamatni rizik), kreditni rizik, rizik likvidnosti i kamatni rizik na novčani tok.

Tržišni rizik

Usljed svojih aktivnosti Društvo je primarno izloženo finansijskim rizima promjena kursa stranih valuta te promjena kamatnih stopa. Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti.

Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, uslijed čega je izloženo promjenama kursa stranih valuta.

Društvo je izloženo kamatnim riziku jer plasira sredstva u vidu depozita.

Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Potraživanja od kupaca razbijeljena su na značajan broj klijenata, što umanjuje kreditnu izloženost prema pojedinačnim klijentima. Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, i ukoliko je potrebno Društvo osigurava potraživanja, te zahtijeva akreditive ili avansno plaćanje.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Uprava smatra da je kreditni rizik Društva relativno nizak, zbog činjenice da ne postoji značajna izloženost prema nijednom pojedinačnom kupcu ili komitentu.

Politike i procedure su uspostavljene u svrhu redovne kreditne procjene kupaca i komitenata.

29. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti Društvo upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

30. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Odgovorno lice